

RE-3358

M. Com. (Part - I) Examination

April / May - 2010

Financial & Management Accounting : Paper - I
(New Course)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના :

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.	Seat No. :
Name of the Examination :	<input type="text"/>
☐ M. A. (Part - 1)	<input type="text"/>
Name of the Subject :	<input type="text"/>
☐ Financial & Management Accounting : Paper - 1	<input type="text"/>
Subject Code No. : <input type="text" value="3"/> <input type="text" value="3"/> <input type="text" value="5"/> <input type="text" value="8"/>	<input type="text"/>
Section No. (1, 2,.....) : <input type="text" value="Nil"/>	<input type="text"/>
	Student's Signature

(૨) જરૂરી ગણતરીઓ તમારા જવાબના ભાગરૂપે દર્શાવો.

(૩) બધા પ્રશ્નોના ગુણ સમાન છે.

- ૧ આનંદ લિ.ને લગતી નીચેની માહિતીના આધારે તા.૩૧-૧૨-૨૦૦૮ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું વેપાર ખાતું, નફા-નુકસાન ખાતું તેમજ તે જ રોજનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો :
કાયમી મિલકત ઉથલાનો ગુણોત્તર	૨
દેવાદાર ગુણોત્તર	૨ માસ
કાચા નફાનો દર	૨૫%
ચોખ્ખા નફાનો ગુણોત્તર	૧૫%
માલસામાનનો વપરાશ	પડતરના ૪૦%
કાચા માલનો સ્ટોક	૪ માસનો વપરાશ
તૈયાર માલનો સ્ટોક	પડતરના ૨૦%
કાયમી મિલકતો અને ચાલુ મિલકતોનો ગુણોત્તર	૧:૧
ચાલુ ગુણોત્તર	૨
લાંબા ગાળાની લોન અને ચાલુ જવાબદારીઓનો ગુણોત્તર	૧:૩
શેરમૂડી અને અનામત-વધારો	૫:૨
કાયમી મિલકતોની કિંમત	રૂ.૧૦,૫૦,૦૦૦

અથવા

- ૧ ભારત લિ.ને લગતી નીચેની માહિતીના આધારે તા.૩૧-૩-૨૦૦૮ના રોજનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.
- (૧) સ્ટોક ઉથલાનો દર
- ૬ વખત

RE-3358]

1

[Contd...

- (૨) વર્ષના અંતે દેવાદારોની બાકી ૨ માસના
 (૩) વર્ષના અંતે લેણદારોની બાકી..... ૭૩ દિવસના
 (૪) વેચેલ માલની પડતર અને માલિકીનાં ભંડોળનો ગુણોત્તર ૨:૧
 (૫) વેચેલ માલની પડતર અને કાયમી મિલકતોનો ગુણોત્તર ૪:૧
 (૬) કાચા નફાનો ગુણોત્તર ૨૦%
 (૭) છેવટના સ્ટોકની કિંમત શરૂઆતના સ્ટોકની કિંમત
 કરતાં રૂ. ૧૦,૦૦૦ વધુ હતી.
 (૮) વર્ષનો કુલ કાચો નફો રૂ. ૧,૨૦,૦૦૦
 (૯) વર્ષના અંતે અનામત અને વધારાની બાકી રૂ. ૪૦,૦૦૦ હતી.

૨ નીચેની બાકીઓ રાજ લિ.ના ચોપડામાંથી લેવામાં આવી છે :

મિલકતો	૩૧-૧૨-૨૦૦૭ રૂ.	૩૧-૧૨-૨૦૦૮ રૂ.
રોકડ	૫૦,૪૦૯	૪૦,૫૩૫
દેવાદારો	૭૭,૧૮૦	૭૩,૧૫૦
ટૂંકાગાળાનાં રોકાણો	૧,૧૦,૫૦૦	૮૪,૦૦૦
અગાઉથી ચૂકવેલ ખર્ચા	૧૨૧૦	૧૧૫૫
સ્ટોક	૯૨,૧૫૪	૧,૦૫,૫૩૮
જીવનવીમા પોલિસીનું શરણામૂલ્ય	૪૬૦૭	૫૩૫૩
જમીન	૨૫,૦૦૦	૨૫,૦૦૦
મકાન અને મશિનરી	૧,૪૭,૭૭૮	૧,૮૨,૭૮૨
ડિબેન્ચર વટાવ	૪૩૦૫	૨૮૬૭
	૫,૧૩,૧૪૩	૫,૨૦,૩૮૦
જવાબદારીઓ :		
પરચૂરણ લેણદારો	૧,૦૩,૦૮૭	૯૫,૬૫૬
ચૂકવવાના બાકી ખર્ચા	૧૨,૭૦૭	૨૧,૬૬૩
૪%ના ગીરો ડિબેન્ચર	૮૨,૦૦૦	૬૮,૫૦૦
એકત્રિત ઘસારો	૯૬,૬૧૮	૮૧,૬૩૩
સ્ટોકના નુકસાન માટે અનામત	૨૦૦૦	૮૫૦૦
સંશયિત જવાબદારીઓ માટે અનામત	૧,૦૬,૭૩૧	૧,૩૪,૧૭૮
નફા-નુકસાન ખાતું	૧૦,૦૦૦	૧૦,૨૫૦
શેરમૂડી	૧,૦૦,૦૦૦	૧,૦૦,૦૦૦
	૫,૧૩,૧૪૩	૫,૨૦,૩૮૦

વધારાની માહિતી :

- (૧) ૨૦૦૮ના વર્ષનો ચોખ્ખો નફો રૂ. ૪૯,૦૭૭.
- (૨) વર્ષ દરમિયાન ૧૦% રોકડ ડિવિડન્ડ ચૂકવવામાં આવ્યું હતું.
- (૩) જીવન વીમા પોલિસીનું પ્રીમિયમ રૂ. ૨૭૭૩ હતું તે પૈકી વર્ષ દરમિયાન રૂ. ૧૬૨૭ નફા-નુકસાન ખાતે ઉધાર્યા હતા.
- (૪) વર્ષ દરમિયાન રૂ. ૩૧,૩૬૫ની નવી મશિનરી ખરીદવામાં આવી હતી અને રૂ. ૩૨,૬૨૫ની પડતર કિંમતની મશિનરીનું વેચાણ કર્યું હતું. વેચેલ મશીનરીનો એકત્રિત ઘસારો રૂ. ૨૯,૧૦૫ હતો, તે રૂ. ૧૫૦૦ની ભંગાર કિંમતે વેચ્યું. બાકીનો કાયમી મિલકતોનો વધારો મકાન બાંધકામનો છે.
- (૫) ગીરો ડિબેન્ચર પ્રતિવર્ષ રૂ. ૫૦૦૦ લેખે પરત ચૂકવવાના થાય છે. આ ઉપરાંત રૂ. ૮૫૦૦ના ડિબેન્ચર રૂ. ૧૦૩ લેખે ખરીદી રદ કર્યા. ડિબેન્ચર રદ કરતાં થયેલ લાભ-નુકસાન નફા-નુકસાન ખાતે લઈ જવામાં આવેલ છે.
- (૬) સ્ટોકમાં સમાયેલ અપ્રચલિત વસ્તુના નુકસાનને વર્ષદીઠ માંડી વાળવા માટે સ્ટોક નુકસાન ભરપાઈ ખાતું બનાવવું.
- (૭) વર્ષ દરમિયાન અનામત ખાતે પાછલા વર્ષની કરવેરાની જવાબદારી રૂ. ૧૧,૪૦૦ ઉધારવામાં આવી હતી.

૨૦૦૮ના વર્ષ માટે કાર્યશીલ મૂડીમાં ફેરફાર દર્શકપત્રક અને ભંડોળ પ્રવાહપત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

- ૨ રાજુલ લિમિટેડનાં ૩૧મી ડિસેમ્બર, ૨૦૦૭ અને ૨૦૦૮ના રોજના સંક્ષિપ્ત પાકાં સરવૈયાં નીચે મુજબ છે :

જવાબદારીઓ	૨૦૦૭ રૂ.	૨૦૦૮ રૂ.	મિલકતો	૨૦૦૭ રૂ.	૨૦૦૮ રૂ.
બહાર પાડેલ શેરમૂડી	૧,૦૦,૦૦૦	૧,૫૦,૦૦૦	ફ્લોલ પ્રોપર્ટી	૧,૧૦,૦૦૦	૧,૩૦,૦૦૦
જામીનગીરી પ્રીમિયમ	૧૫,૦૦૦	૩૫,૦૦૦	પ્લાંટ અને યંત્રો	૧,૨૦,૦૦૦	૧,૫૧,૦૦૦
નફા-નુકસાન ખાતું	૨૮,૦૦૦	૭૦,૦૦૦	ફર્નિચર અને ફિટિંગ્સ	૨૪,૦૦૦	૨૯,૦૦૦
ડિબેન્ચર્સ	૭૦,૦૦૦	૩૦,૦૦૦	સ્ટોક	૩૭,૦૦૦	૫૧,૦૦૦
બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ	૧૪,૦૦૦	-	દેવાદારો	૪૩,૦૦૦	૪૪,૦૦૦
લેણદારો	૩૪,૦૦૦	૪૮,૦૦૦	બેંક સિલક	-	૧૬,૦૦૦
સૂચિત ડિવિડન્ડ ઘસારો :	૧૫,૦૦૦	૨૦,૦૦૦	ડિબેન્ચર પરત પ્રીમિયમ	-	૧૦૦૦
યંત્રો	૪૫,૦૦૦	૫૪,૦૦૦			
ફર્નિચર	૧૩,૦૦૦	૧૫,૦૦૦			
	૩,૩૪,૦૦૦	૪,૨૨,૦૦૦		૩,૩૪,૦૦૦	૪,૨૨,૦૦૦

વધારાની માહિતી :

- (૧) વર્ષ દરમિયાન ફ્લોલ પ્રોપર્ટીની કિંમત માંડી વાળવામાં આવેલ ન હતી.
- (૨) રૂ. ૮૦૦૦ની કિંમતનાં યંત્રો, તેના પર એકત્રિત ઘસારો રૂ. ૬૦૦૦ હતો તેને રૂ. ૩૦૦૦માં વેચવામાં આવ્યું હતું. રૂ. ૫૦૦૦ની પડતર કિંમતનું

ફર્નિચર, તેના પર એકત્રિત ઘસારો રૂ. ૨૦૦૦ હતો તેને રૂ. ૧૦૦૦માં વેચવામાં આવ્યું હતું. આ વ્યવહારોનો નફો અને નુસાન નફા-નુકસાન ખાતે નોંધવામાં આવ્યું હતું.

(૩) ડિબેન્ચર પરત પ્રીમિયમ રૂ. ૨૦૦૦ હતું તે પૈકી રૂ. ૧૦૦૦ નફા-નુકસાન ખાતે લખી વાળ્યા હતા.

(૪) રૂ. ૪૫૦૦નું ડિબેન્ચર વ્યાજ ચૂકવવામાં આવ્યું હતું.

૩૧મી ડિસેમ્બર, ૨૦૦૮ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ માટે રોકડ પ્રવાહપત્રક તૈયાર કરો.

૩ ૩૧મી માર્ચ, ૨૦૦૯ના રોજ જયેશ લિમિટેડે નીચે મુજબ પત્રક તૈયાર કરેલ છે :

વિગત	રૂ.	રૂ.
ચોખ્ખું વેચાણ	૩૦,૦૦,૦૦૦	
બાદ: વેચેલ માલની પડતર.....	૧૭,૫૦,૦૦૦	
કાચો નફો	૧૨,૫૦,૦૦	
ઉમેરો: અન્ય આવકો		
રાજ્ય સરકારશ્રી તરફથી મળેલ સબસિડી ...	૧,૦૦,૦૦૦	
મળેલ વ્યાજ (મૂળ સ્થાને કપાયેલ આવક		
વેરો રૂ. ૨૫,૦૦૦)	૭૫,૦૦૦	
ચંત્ર વેચાણ નફો	૧,૫૦,૦૦૦	
(પડતર કિંમત રૂ. ૨,૨૫,૦૦૦, એકત્રિત		
ઘસારો રૂ. ૭૫,૦૦૦)	- ... ૩,૨૫,૦૦૦	
કુલ આવક/નફો	૧૫,૭૫,૦૦૦	
બાદ :		
ડિબેન્ચર વ્યાજ	૩૦,૦૦૦	
વહીવટી અને વિતરણ ખર્ચા	૧,૨૦,૦૦૦	
ડિરેક્ટર ફી.....	૨૦,૦૦૦	
સ્ટાફ પગાર	૩,૦૦,૦૦૦	
કામદાર બોનસ	૮૦,૦૦૦	
ઘસારો	૧,૫૦,૦૦૦	
મરામત અને નવીનીકરણ ખર્ચા.....	૭૫,૦૦૦	
સંશોધન અને વિકાસ ખર્ચા	૫૦,૦૦૦	
માંડી વાળેલ ડિબેન્ચર બહાર પાડવાનો ખર્ચા	૨૦,૦૦૦	
ફર્નિચર વેચાણ ખોટ	૨૫,૦૦૦	
હોસ્પિટલને દાન	૨૫,૦૦૦	
ઘાલખાધ અનામત	૪૦,૦૦૦	
રોકાણ વેચાણ ખોટ	૩૫,૦૦૦	
આવકવેરાની જોગવાઈ	૧,૫૦,૦૦૦	
ડિબેન્ચરના ટ્રસ્ટીઓનું મહેનતાણું.....	૧૨,૫૦૦	
બેંક લોનનું વ્યાજ	૨૫,૦૦૦	

વિકાસ વળતર અનામત ૩૭,૫૦૦
 સૂચિત ડિવિડન્ડ ૮૦,૦૦૦
 માંડી વાળેલ ડિબેન્ચર વટાવ ૧૫,૦૦૦. ૧૩,૦૦,૦૦૦
ચોખ્ખો નફો ૨,૭૫,૦૦૦

વધારાની માહિતી :

- (૧) કંપની ધારાની કલમ-૩૫૦ મુજબ માન્ય ઘસારો રૂ. ૧,૨૫,૦૦૦ છે.
- (૨) ખાલખાધ અનામત સામે માંડી વાળેલ ધાલખાધ રૂ. ૧૫,૦૦૦ છે.
- (૩) સ્ટાફ પગારમાં ગયા વર્ષનો પગાર રૂ. ૧૫,૦૦૦ તેમના એક કર્મચારીને ચૂકવેલ ex-gratia payment રૂ. ૨૦,૦૦૦નો સમાવેશ થાય છે.
- (૪) સંશોધન અને વિકાસ ખર્ચમાં રૂ. ૨૫,૦૦૦ મકાન વિસ્તરણ ખર્ચનો સમાવેશ થાય છે.
- (૫) મરામત અને નવીનીકરણ ખર્ચમાં રૂ. ૩૦,૦૦૦ના સાધનોની ખરીદીનો સમાવેશ થાય છે.
- (૬) વેચેલ ફર્નિચરની ઘસારા બાદ કિંમત રૂ. ૪૦,૦૦૦ છે.
 કંપની ધારાની કલમ-૧૮૮ મુજબ સંચાલકીય મહેનતાણાની તેમજ ડિરેક્ટરોને ચૂકવવાના કમિશનની ગણતરી કરો.

અથવા

૩ અમર લિમિટેડે ભરત લિમિટેડના ૮૦૦૦ ઈક્વિટી શેર તા.૩૦-૬-૨૦૦૫ના રોજ ખરીદ્યા તેમજ ૨૦૦૦ પ્રેફરન્સ શેર તા.૩૦-૬-૨૦૦૭ના રોજ ખરીદ્યા :

ભરત લિ.નું તા.૩૦-૬-૨૦૦૮ના રોજનું પાકું સરવૈયું

જવાબદારીઓ	રૂ.	મિલકતો	રૂ.
દરેક રૂ.૧૦૦નો તેવા ઈક્વિટી શેર	૧૨,૦૦,૦૦૦	પરચૂરણ મિલકતો	૨૪,૧૦,૦૦૦
૬%ના પ્રેફરન્સ શેર દરેક રૂ.૧૦૦ના અનામતો	૫,૦૦,૦૦૦ ૨,૫૦,૦૦૦		
નફા-નુકસાન ખાતું લેણદારો	૩,૨૦,૦૦૦ ૧,૪૦,૦૦૦		
	૨૪,૧૦,૦૦૦		૨૪,૧૦,૦૦૦

ભરત લિમિટેડના ચોપડે તા.૧-૭-૨૦૦૫ના રોજ અનામત ખાતાની બાકી રૂ. ૫૦,૦૦૦ હતી. વર્ષ ૨૦૦૮-૦૯માં કોઈ રકમ અનામત ખાતે લઈ જવામાં આવેલ ન હતી.

નફા-નુકસાન ખાતાની બાકી :

રૂ.

તા.૩૦-૬-૨૦૦૫ના રોજની બાકી ૧૦,૦૦૦
 તા.૧-૭-૨૦૦૫થી તા.૩૦-૬-૨૦૦૮ સુધીનો સમયનો નફો ૬૦,૦૦૦
 તા.૧-૭-૨૦૦૮થી તા.૩૦-૬-૨૦૦૯ સુધીના સમયનો નફો ૨,૫૦,૦૦૦
 ૩,૨૦,૦૦૦

ભરત લિમિટેડે વર્ષ ૨૦૦૫-૦૬, ૨૦૦૬-૦૭ અને ૨૦૦૭-૦૮ વર્ષો માટે ૧૫% ડિવિડન્ડ ચૂકવેલ હતું અને ૫૯૧ના વર્ષમાં ચૂકવેલ હતું.

અમર લિ. તેના વાર્ષિક હિસાબો ૩૧મી ઓક્ટોબરે તૈયાર કરેલ છે. અમર લિમિટેડે ભરત લિ.ના ૧૦૦૦ ઈક્વિટી શેર તા.૩૧-૮-૨૦૦૮ના રોજ વેચ્યા હતા. ભરત લિમિટેડે તા.૧-૮-૨૦૦૮ના રોજ રૂ. ૨,૦૦,૦૦૦ના ડિબેન્યરો બહાર પાડ્યા હતા. (તે પૈકી રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦ના ડિબેન્યર ચાલુ જવાબદારીઓ ચૂકવવા માટે બહાર પાડ્યા હતા). ભરત લિમિટેડે તા.૧૫-૮-૨૦૦૪ના રોજ રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦ના ચંત્રો વેચ્યાં હતાં. તેમજ તા.૩૦-૯-૨૦૦૮ના રોજ રૂ. ૫૦,૦૦૦નાં રોકાણો વેચ્યાં હતાં. ભરત લિમિટેડે તા.૧-૯-૨૦૦૮ના રોજ રૂ. ૫૦,૦૦૦ની લોન આપી હતી.

અમર લિમિટેડના હિસાબો સાથે જોડવાનું ભારતીય કંપની ધારાની કલમ-૨૧૨ મુજબનું પત્રક તૈયાર કરો.

૪ તા.૩૧-૩-૨૦૦૦ના રોજનાં સન લિમિટેડ અને મુન લિમિટેડનાં પાકા સરવૈયાં નીચે આપેલ છે :

પાકા સરવૈયાં

જવાબદારીઓ	સન લિ. રૂ.	મુન લિ. રૂ.	મિલકતો	સન લિ. રૂ.	મુન લિ. રૂ.
પૂરા ભરપાઈ ઈક્વિટી શેર દરેક રૂ.૧૦નો	૧,૨૦,૦૦૦	૧,૦૦,૦૦૦	કાયમી મિલકતો	૪૪,૦૦૦	૮૪,૦૦૦
સામાન્ય અનામત	૨૦,૦૦૦	૩૬,૦૦૦	રોકાણો મુન લિ.માં (૮૦૦૦ શેર દરેક રૂ.૧૧ લેખે)	૮૮,૦૦૦	-
નફા-નુકસાન ખાતું	૧૨,૦૦૦	૨૦,૦૦૦	સ્ટોક	૧૦,૦૦૦	૪૦,૦૦૦
દેવી હૂંડી	૨૦૦૦	૫૦૦૦	દેવાદારો	૬૦૦૦	૧૫,૦૦૦
લેણદારો	૪૦૦૦	૭૦૦૦	બેંક સિલક	૬૦૦૦	૧૩,૦૦૦
			લેણી હૂંડીઓ	૪૦૦૦	૧૬,૦૦૦
	૧,૫૮,૦૦૦	૧,૬૮,૦૦૦		૧,૫૮,૦૦૦	૧,૬૮,૦૦૦

સન લિમિટેડની સંશયિત જવાબદારીઓમાં રૂ. ૨૫૦૦ વટાવેલ લેણી હૂંડીઓ જે હજી પાકી નથી તે દર્શાવેલ છે.

સન લિમિટેડે તા.૧-૪-૧૯૯૭ના રોજ શેર ખરીદ્યા હતા. શેર ખરીદ્યા તારીખે મુન લિમિટેડના ચોપડે સામાન્ય અનામત અને નફા-નુકસાન ખાતાની (જમા) બાકી અનુક્રમે રૂ. ૩૦,૦૦૦ અને રૂ.૧૬,૦૦૦ હતી. શેર ખરીદ્યા તારીખથી દર વર્ષે ૧૦% લેખે ડિવિડન્ડ ચૂકવેલ છે. પ્રથમ ડિવિડન્ડ શેર ખરીદ્યા પહેલાંના નફામાંથી ચૂકવેલ છે. સન લિમિટેડે તમામ ડિવિડન્ડ નફા-નુકસાન ખાતે જમા લીધેલ છે.

મુન લિમિટેડે તા.૩૧-૩-૨૦૦૦ના રોજ ધારણ કરેલ ૫ (પાંચ) શેરના બદલામાં એક શેર બોનસ તરીકે આપેલ છે તેમ છતાં આની હિસાબોમાં અસર આપવામાં આવી નથી. આ બોનસ તા.૧-૪-૧૯૯૭ પહેલાંની સામાન્ય અનામતની બાકીમાંથી આપેલ છે.

શેર ખરીદ્યા ત્યારે મુન લિમિટેડની કાયમી મિલકતોની કિંમત રૂ. ૧,૦૮,૦૦૦ આંકવા સંમતી સધાય હતી. કાયમી મિલકતોના પુન:મૂલ્યાંકનની અસર ઉપર દર્શાવેલ

હિસાબોમાં આપેલ નથી. કાયમી મિલકતો પર તા.૧-૪-૧૯૯૭ની કિંમત પર ૧૦% લેખે સીધી લીટીની પદ્ધતિથી ઘસારો ગણવામાં આવે છે. ઉપરોક્ત તારીખ પછી કાયમી મિલકતો ખરીદવામાં કે વેચવામાં આવી નથી.

પ્રત્યેક વર્ષના નફામાંથી રૂ. ૨૦૦૦ સામાન્ય અનામત ખાતે લઈ જવામાં આવે છે.

સન લિમિટેડની લેણી હૂંડીઓમાં સમાયેલ રૂ. ૨૦૦૦ની હૂંડીઓ મુન લિમિટેડ પાસે લેણાં પૈકીની છે જ્યારે મુન લિમિટેડના દેવાદારોમાં સમાયેલ રૂ. ૪૦૦૦ સન લિમિટેડ પાસે લેણાં પૈકીના છે. સન લિમિટેડે મોકલેલ રૂ. ૨૦૦૦નો ચેક હજી મુન લિમિટેડને મળ્યો નથી.

તા.૩૧-૩-૨૦૦૦ના રોજનું એકત્રિત પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

અથવા

- ૪ નીચે તા.૩૧મી ડિસેમ્બર, ૨૦૦૮ના રોજનાં સિનિયર લિમિટેડ અને તેની ગૌણ કંપની જુનિયર લિમિટેડનાં પાકાં સરવૈયાં આપેલ છે :

જવાબદારીઓ	સિનિયર લિ. રૂ.	જુનિયર લિ. રૂ.	મિલકતો	સિનિયર લિ. રૂ.	જુનિયર લિ. રૂ.
દરેક રૂ.૧૦ના તેવા પૂરા ભરપાઈ ઈક્વિટી શેર	૮,૦૦,૦૦૦	૪,૫૦,૦૦૦	પાષડી	૧,૧૨,૦૦૦	૬૫,૦૦૦
૧૦%ના પ્રેફરન્સ શેર દરેક રૂ.૧૦૦ના	૧,૮૦,૦૦૦	૮૦,૦૦૦	મકાન	૧,૮૦,૦૦૦	૧,૧૫,૦૦૦
સામાન્ય અનામત	૧,૭૨,૫૦૦	૮૭,૫૦૦	વાહનો	૩,૬૦,૦૦૦	૧,૭૦,૦૦૦
નફા-નુકસાન ખાતું	૩,૦૦,૦૦૦	૩,૦૦,૦૦૦	ફર્નિચર	૧,૩૫,૦૦૦	૮૦,૦૦૦
લેણદારો	૧,૮૫,૦૦૦	૧,૦૦,૫૦૦	રોકાણો	૫,૬૨,૫૦૦	૧,૧૦,૦૦૦
દેવી હૂંડીઓ	૧૫,૦૦૦	૧૦,૦૦૦	સ્ટોક	૧,૧૨,૫૦૦	૧,૧૨,૫૦૦
			બેંક સિલક	૧,૪૧,૦૦૦	૨,૦૦,૫૦૦
			દેવાદારો	૧,૫૭,૦૦૦	૧,૬૦,૦૦૦
			લેણી હૂંડીઓ	૨૫૦૦	૧૫,૦૦૦
	૧૭,૬૨,૫૦૦	૧૦,૩૮,૦૦૦		૧૭,૬૨,૫૦૦	૧૦,૩૮,૦૦૦

વધારાની માહિતી :

- (૧) સિનિયર લિમિટેડે તા.૧-૧-૨૦૦૮ના રોજ જુનિયર લિમિટેડના ૭૫% શેર રૂ. ૩,૮૩,૭૫૦ ખરીદ્યા હતા. આ તારીખે જુનિયર લિમિટેડનું નફા-નુકસાન ખાતું (જમા) અને સામાન્ય અનામતની બાકી અનુક્રમે રૂ. ૬૭,૫૦૦ અને રૂ. ૪૫,૦૦૦ હતી.
- (૨) જુનિયર લિમિટેડે તા.૧-૧-૨૦૦૮ના રોજની નફા-નુકસાન ખાતાની બાકીમાંથી ૨૦૦૮ના વર્ષ માટે ભરપાઈ મૂડી પર ૧૦% ડિવિડન્ડ ચૂકવ્યું હતું.
- (૩) સિનિયર લિમિટેડે તા.૧-૧-૨૦૦૭ના રોજ જુનિયર લિ.ના પ્રેફરન્સ શેર પૈકી રૂ. ૩૩,૭૦૦ની દાર્શનિક કિંમતના શેર રૂ. ૭૮,૭૦૦માં ખરીદ્યા હતા.
- (૪) ૧લી નવેમ્બર, ૨૦૦૮ના રોજ પસાર કરેલ ઠરાવ મુજબ જુનિયર લિમિટેડે તેના સામાન્ય અનામતમાંથી ધારણા કરેલ દસ ઈક્વિટી શેરદીઠ એક પૂરો ભરપાઈ બોનસ શેર આપેલ છે. જેની હિસાબોમાં અસર આપવામાં આવેલ નથી.

- (પ) સિનિયર લિમિટેડની બધી જ લેણી હૂંડીઓ જુનિયર લિમિટેડે સ્વીકારેલ પૈકીની છે. જે પૈકી રૂ. ૭૫૦૦ બેંકમાં વટાવેલ છે.
- (દ) ૨૦૦૯ના વર્ષ દરમિયાન સિનિયર લિમિટેડે જુનિયર લિમિટેડ પાસેથી રૂ. ૨૨,૫૦૦ની પડતર કિંમતનો માલ રૂ. ૨૭,૦૦૦ ખરીદ્યો હતો, જે પૈકી તા.૩૧-૧૨-૨૦૦૯ના રોજ ૪૦% માલ હજી સ્ટોકમાં છે.
- (૭) તા.૧-૧-૨૦૦૯ના રોજ જુનિયર લિમિટેડનાં વાહનોની કિંમત રૂ.૨૨,૫૦૦થી વધુ આંકેલ હતી. જે અંગે જરૂરી અસર આપવાની છે. ઘસારો વાર્ષિક ૧૦%ના દરે ગણવામાં આવે છે.
તા.૩૧-૧૨-૨૦૦૯ના રોજનું એકત્રિત પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

૫ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે ત્રણ)

- (૧) સામાજિક જવાબદારીના હિસાબોની ઉપયોગિતા
(૨) હિસાબી પદ્ધતિ ઘડતરના તબક્કા
(૩) હિસાબી ધોરણ-૪
(૪) શાસક કંપનીના ફાયદાઓ
(૫) ભંડોળ પ્રવાહપત્રકની ઉપયોગિતા.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) As per the instruction no. 1 of page no. 1.
(2) Show calculations as part of your answer.
(3) All question carry **equal** marks.

- 1 From the following particulars relating to Anand Ltd. prepare the Trading Account and Profit and Loss Account of the company for the year ending 31.12.2008 and its balance sheet as on that date.
Fixed Assets Turnover Ratio	2
Debt Collection Period	2 months
Gross Profit	25%
Net Profit Ratio	15%
Consumption of Raw Materials	40% of the cost
Stock of Raw materials	4 months consumption
Finished Goods	20% of the cost
Fixed Assets to Current Assets	1:1
Current Ratio	2
Long term loan to current liability	1:3
Capital to Reserve and Surplus	5:2
Value of Fixed Assets	Rs. 10,50,000

OR

The following information relates to Bharat Ltd. Prepare the Balance Sheet for the year 2008-09.

- (a) Inventory Turnover Ratio is 6 times.
(b) Year end debtors are outstanding for 2 months.

- (c) Year end creditors are outstanding for 73 days
- (d) Ratio of cost of goods sold to proprietor's funds is 2:1
- (e) Ratio of cost of goods sold to fixed assets is 4:1
- (f) Ratio of goods profit to sales is 20%.
- (g) Closing stock is greater than opening stock by Rs. 10,000.
- (h) The gross profit for the year is Rs. 1,20,000
- (i) Reserves and surplus at the end of the year Rs. 40,000.

2 The following are the Balance Sheets of Raj Ltd.

<i>Particulars</i>	<i>31.12.2007</i>	<i>31.12.2008</i>
Cash	50,409	40,535
Sundry Debtors	77,180	73,150
Temporary Investments	1,10,500	84,000
Prepaid Expenses	1210	1155
Inventories	92,154	105,538
Cash surrender value of Life Insurance Policy	4607	5353
Land	25000	25000
Bldg. & Machinery	1,47,778	1,82,782
Debenture Discount	4305	2867
	513143	520380
Sundry creditors	103087	95656
Outstanding expenses	12,707	21,663
4% mortgage debentures	82,000	68,500
Accumulated Depreciation	96,618	81,633
Allowance for Inventory Loss	2000	8500
Reserve for Contingencies	106731	134178
P&L Account	10000	10250
Share Capital	100000	100000
	513143	520380

Additional Information :

- (a) Net Profit for the year 2008 was Rs. 49,077
- (b) 10% cash dividend was paid during the year
- (c) The premium of Life Insurance Policies were Rs. 2773 of which Rs. 1627 was charged to P&L Account of the year.

- (d) New Machinery was purchased for Rs. 31,365 and machinery costing Rs. 32,625 was sold during the year. Depreciation on machinery sold had accumulated to Rs. 29,105 at the date of sale. It was sold as scrap for Rs. 1500. The remaining increase in fixed assets resulted from construction of building.
- (e) The Mortgage Debentures mature at the rate of Rs. 5000 per year. In addition to the above, the company purchased and retired Rs.8500 of debentures at Rs. 103. Both the premium on retirement and the applicable discount were charged to P&L Account.
- (f) The allowance for Inventory loss was created by a charge to expenses in each year to provide for obsolete items.
- (g) A debit to reserve for contingencies of Rs. 11,400 was made during the year. This was in respect of a past tax liability.

Prepare statement showing changes in working capital and a statement showing sources and application of funds for the year 2008.

OR

- 2** The summarised Balance Sheets of Rajul Ltd. as on 31st December, 2007 and 2008 are as follows :

<i>Liabilities</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>Assets</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>
Issued Sh. Capital	100000	150000	Freehold		
Securities			Property	110000	130000
Premium	15000	35000	Plant & Mach.	120000	157000
P&L A/c.	28000	70000	Fixture & Fittings	24000	29000
Debentures	70000	30000	Stock	37000	51000
Bank Overdraft	14000	--	Debtors	43000	44000
Creditors	34000	48000	Bank	--	16000
Proposed	15000	20000	Premium on		
Dividend			Redemption		
Depreciation :			of Debentures	--	1000
Plant	45000	54000			
Fixtures	13000	15000			
	334000	422000		334000	422000

Additional Information :

- (a) There has been no disposal of freehold property in the year.
- (b) A machine tool which had cost Rs. 8000 and in respect of which Rs. 6000 depreciation has been provided was sold for Rs. 3000. Fixtures which had cost Rs. 5000 in respect of which depreciation of Rs. 2000 has been provided were sold for Rs. 1000. The profit and losses on these transactions had been dealt with through profit and loss account.

- (c) The actual premium on the redemption of debentures was Rs. 2000 of which Rs. 1000 had been written off to P&L Account.
- (d) Interest paid on debentures amounted to Rs. 4500
Prepare cash flow statement for the year ended 31st December, 2008.

- 3 Following is the statement prepared by Jayesh Ltd. for the year ending 31st March 2009.

<i>Particulars</i>	<i>Rs.</i>	<i>Rs.</i>
Net Sales		30,00,000
Cost of sales		17,50,000
G.P.		12,50,000
Add: Other Income :		
Subsid received from State		
Government	1,00,000	
Interest received (T.D.S Rs. 25000)	75,000	
Profit on sale of machinery (C.P. Rs. 2,25,000 accumulated depreciation Rs. 75000)		
	150000	325000
<i>Total Income</i>		<i>15,75,000</i>
Less :		
Interest on Debentures	30,000	
Admn. and Selling Exp.	1,20,000	
Directors Fees	20,000	
Salary to Staff	3,00,000	
Bonus to Employees	80,000	
Depreciation	1,50,000	
Repairs and Renewal Expenses	75,000	
Research and Development Expenses	50,000	
Debenture Issue exp. w/off.	20,000	
Loss on sale of furniture	25,000	
Donation to Hospital	25,000	
Bad Debt Reserve	40,000	
Loss on sale of investments	35,000	
Provision for Income tax	1,50,000	
Renumeration to Trustees		
of Debentures	12,500	
Interest on Bank Loan	25,000	
Development Rebate Reserve	37,500	
Proposal Dividend	90,000	
Discount on Debentures w/off	15000	<u>1300000</u>
<i>Net Income</i>		<i>2,75,000</i>

Additional Information :

- (i) Depreciation allowable as per Section 350 of the companies Act is Rs. 1,25,000
- (ii) Bad Debts written off against Bad Debts Reserve is Rs. 15,000
- (iii) Salary to staff includes Rs. 15,000 paid for the previous year and ex-gratia payment of Rs. 20,000 to an employee.
- (iv) Research and development expenses include purchase of instruments for Rs. 30,000.
- (v) Repairs and renewal expenses include Rs. 25000 for extension of building.
- (vi) Depreciated value of furniture sold was Rs. 40,000.

Find the total amount of managerial remuneration as per section 198 of the company's Act and the amount of commission payable to directors of the company.

OR

- 3** Amar Ltd. purchased 8000 equity shares in Bharat Ltd. on 30.6.2005. Amar Ltd. purchased 2000 preference shares in Bharat Ltd. on 30.6.2007.

Balance Sheet of Bharat Ltd. as on 30.6.2009

Equity shares of Rs. 100 each	1,20,000	Assets	24,10,000
6% preference shares of Rs. 100 each	5,00,000		
Reserve	2,50,000		
P&L A/c	3,20,000		
Liabilities	1,40,000		
	24,10,000		

In the books of Bharat Ltd. the General Reserve on 1.7.2005 was Rs. 50,000. In 2008-09 no amount was transferred to general reserve

P&L Account Balance :

Balance on 30.6.2005	10,000
Profit from 1.7.2005 to 20.6.2008	60,000
Profit from 1.7.2008 to 30.6.2009	2,50,000
	3,20,000

Bharat Ltd. proposed 15% dividend for the year 2005-06, 2006-07 and 2007-08 payable in the subsequent year.

Amar Ltd. prepares its final accounts on 31st October. Amar Ltd. sold 1000 equity shares of Bharat Ltd. on 31.8.2009. Bharat Ltd. issued debentures on 1.8.2009 of Rs. 2,00,000 (of which Rs. 1,00,000 debentures were issued for payment of current liabilities)

Bharat Ltd. purchased plant of Rs. 1,00,000 on 15.8.2009. Bharat Ltd. sold investments of Rs. 10,000 on 30.9.2009. Loan given by Bharat Ltd. Rs. 50,000 on 1.9.2009.

Prepare statement as per section 212 of the company's Act to be submitted by Amar Ltd.

- 4 The Balance Sheets of Sun Ltd. and Moon Ltd. as on 31.3.2000 are given below :

<i>Liabilities</i>	<i>Sun Ltd.</i>	<i>Moon Ltd.</i>	<i>Assets</i>	<i>Sun Ltd.</i>	<i>Moon Ltd.</i>
Share capital Rs. 100 each fully paid up	1,20,000	1,00,000	Fixed Assets	44,000	84,000
General Reserve	20,000	36,000	Investments in Moon Ltd (8000 shares of Rs. 11 each)	88,000	--
P&L A/c	12,000	20,000	Stock	10,000	40,000
Bills Payable	2,000	5,000	Debtors	6,000	15,000
Creditors	4,000	7,000	Cash at Bank	6,000	13,000
			Bills Receivables	4,000	16,000
	158,000	168,000		158,000	168,000

Contingent liability of Sun Ltd. Bills discounted not yet matured Rs. 2500

Sun Ltd. purchased the shares on 1.4.97 when the shares were purchased, general reserve and P and L Account of Moon Ltd. stood at Rs. 30,000 and Rs. 16,000 respectively.

Dividends have been paid at 10% per year after acquisition of shares, first dividend being paid out of pre-acquisition profits. Sun Ltd. has credited all dividends received to Profit and Loss account.

On 31.3.2000, Moon Ltd. declared bonus shares at one fully paid shares for every 5 shares held. However, no effect has been given to bonus shares in the above accounts. The bonus was declared out of profits earned prior to 1.4.97 from general reserve.

When the shares were purchased agreed valuation of fixed assets of Moon Ltd. was Rs. 108,000. No effect has been given with regard to re-valuation of fixed assets in the above mentioned accounts. Depreciation has been charged at 10% p.a. on straight line method on the book value as on 1.4.97; there has been no addition or sale since then.

Every year a sum Rs. 2000 has been transferred out of current profits to General Reserve.

Bills Receivables of Sun Ltd. include Rs. 2000 due to Moon Ltd. whereas Sundry Debtors of Moon Ltd. include Rs. 4000 due from Sun Ltd. It is found that Sun Ltd. has remitted a cheque of Rs. 2000, which has not yet been received by Moon Ltd.

Prepare consolidated Balance Sheet as on 31.3.2000 of Sun Ltd. and its subsidiary.

OR

- 4 Following are the Balance Sheets of Senior Ltd. and its subsidiary Junior Ltd. as on 31st December, 2009.

<i>Liabilities</i>	<i>Senior Ltd.</i>	<i>Junior Ltd.</i>	<i>Assets</i>	<i>Senior Ltd.</i>	<i>Junior Ltd.</i>
Share capital equity shares of Rs. 10 each	900000	450000	Goodwill	112000	65000
10% Preference shares of Rs. 100 each	180000	90000	Building	180000	115000
General Reserve	172500	87500	Vehicles	360000	170000
P&L Account	300000	300000	Furniture	135000	90000
Creditors	195000	100500	Investments	562500	110000
Bills Payable	15000	10000	Stock	112500	112500
			Bank	141000	200500
			Debtors	157000	160000
			Bills Receivables	2500	15000
	1762500	1038000		1762500	1038000

Additional Information :

- (i) Senior Ltd. has purchased 75% equity shares of Junior Ltd. on 1.1.2009 for Rs. 393750. On this date, P&L Account of Junior Ltd. shows credit balance of Rs. 67,500 and general reserve of Rs. 45000 on the same date.
- (ii) Junior Ltd. paid a dividend of 10 % on its paid up capital for the year 2008 from the balance of profit and Loss account as on 1.1.2009.
- (iii) Preference share capital of Junior Ltd. includes shares of face value of Rs. 33700 possessed by Senior Ltd. and which was purchased on 1.1.2007 for Rs. 78,700.
- (iv) As per resolution passed on 1st November, 2009, Junior Ltd. has made a bonus issue of one share for every ten shares from its General Reserve but its effects was not given in the books of accounts.

- (v) All the Bills receivables of Senior Ltd. are drawn on Junior Ltd. out of which bills of Rs. 7500 are discounted with the Bank.
- (vi) During 2009, Senior Ltd. purchased goods from Junior Ltd. costing Rs. 22,500 at the price of Rs. 27,000, out of which 40% of such goods are lying in stock on 31.12.2009.
- (vii) On 1.1.2009, vehicles of Junior Ltd. were found over-valued by Rs. 22,500. For this, necessary adjustments is to be made. Depreciation has been charged at 10% p.a.

Prepare consolidated Balance Sheet as on 31.12.2009

5 Write short notes (any **three**)

- (i) Utility of social accounting
 - (ii) Stages of designing an accounting system
 - (iii) Accounting standard-4
 - (iv) Advantages of holding company
 - (v) Significance of fund flow statement.
-